

Priloga k listu
 št. 36. v Mariboru
 izdajana na dan
 8. septembra 1904.
 Cena lista 1. —
 za tri mesece 3. —
 za pol leta 6. —
 za leto 12. —

Priloga k listu
 št. 36. v Mariboru
 izdajana na dan
 8. septembra 1904.
 Cena lista 1. —
 za tri mesece 3. —
 za pol leta 6. —
 za leto 12. —

Priloga k listu
 št. 36. v Mariboru
 izdajana na dan
 8. septembra 1904.
 Cena lista 1. —
 za tri mesece 3. —
 za pol leta 6. —
 za leto 12. —

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Priloga k listu št. 36. v Mariboru izdajana na dan 8. septembra 1904. Cena lista 1. — za tri mesece 3. — za pol leta 6. — za leto 12. —

Priloga k listu št. 36. v Mariboru izdajana na dan 8. septembra 1904. Cena lista 1. — za tri mesece 3. — za pol leta 6. — za leto 12. —

Priloga k listu št. 36. v Mariboru izdajana na dan 8. septembra 1904. Cena lista 1. — za tri mesece 3. — za pol leta 6. — za leto 12. —

Priloga k listu št. 36. v Mariboru izdajana na dan 8. septembra 1904. Cena lista 1. — za tri mesece 3. — za pol leta 6. — za leto 12. —

Štev. 36.

V Mariboru, dne 8. septembra 1904.

Tečaj XXXVIII.

Volilci mariborskega okoliša!

Kmetje in delavci! Štiri stranke s: borijo za poslanstvo v vašem okraju, slovenska kmetška, nemška mestna, nemška konservativna in socialdemokratska. Slovenska kmetška stranka je na zaupnem shodu dne 1. t. mes. v Mariboru postavila svojim kandidatom gosp.

Franc Thaler, kmeta v Št. Ilju pri Mariboru.

Izmed vseh kandidatov ima slovenski kandidat upanje, da dobi pri volitvi največ glasov in da zmaga. Zanj morajo glasovati vsi zavedni slovenski kmetje, kajti on je vzet iz njihove sredine. Zanj morajo glasovati vsi delavci, ki hočejo zares imeti pravega zastopnika svojih težej. Zanj morajo glasovati vsi viničarji in vsi hlapci, kajti noben drug kandidat ni z njihovimi razmerami tako znan kakor ravno g. Thaler. Pristaši ptujskega »Štajerca« tako radi kličejo: Kmet naj kmeta voli. Torej »Štajercijanci«, zdaj le na delo za našega kandidata kmeta Thalerja, kajti sicer bi vas morali imenovati lažnjivce in sleparje! Stiger ni kmet, ampak bogat gospod in trgovec, ki še ni imel pljuga

in motike v svojih belih rokah, ki ne pozna žuljev in ne črnega kruha, ki o kmetstvu sploh ničesar ne razume! Edin naš kandidat Thaler je kmet, edino zanj smete torej po svojih načelih agitirati!

Kmetje in delavci! Vsi priznavajo, da imate kandidata, za katerega lahko brez obotavljanja glasuje vsak volilec. Glejte sedaj, da bo tudi v istini vsak zanj glasoval. Agitirajte pri svojih prijateljih, znancih in sosedih, da dne 20. septembra odda vsak volilec svoj glas za gosp. Franca Thalerja, kmeta v Št. Ilju pri Mariboru!

Politični shod v Hočah.

Zadnje nedeljo se je vršil jako lepo obiskan shod v gostilni g. Gselmana v Hočah. Gosp. dr. Vladimir Sernee je priporočal zbranim volilec v navdušenem govoru kandidata g. Franca Thalerja iz Št. Ilja, naglašal, da je naš kandidat kmet, ki bode kmečke potrebe zastopal v deželnem zboru, ker najbolje sam ve, kje kmeta čevlji žuli. Opozoril je zbrane volilce, da se jim bo najbrž od druge strani priporočal kot kandidat gosp. Gustav Stiger kot velik prijatelj kmeta. Celo nemški listi ne vedo navajati nobene druge Stigerjeve zasluge za kmeta ko to, da je izumil streljanje zoper točo. Letošnje leto je jasno pokazalo, da je škoda vsakega krajcarja, ki se je potrosil za smodnik. Toča je skoraj

vse pobila vzlic pridnemu streljanju. Inače pa je Stiger meščan, ki bo glasoval v deželnem zboru za vse nepotrebne podpore nemškimi gledališčem, pevskim društvom, za nepotrebne gimnazije, realke, učiteljske itd. in proti vsaki potrebi slovenskega kmeta. Povdarjal je še gospod govornik, da je nas Slovencev sveta narodna dolžnost, da glasujemo za slovenskega poslanca, saj smo tukaj na lastni zemlji. Rotil je zbrane volilce, naj ne bodo nikar mlačni, naj pridejo vsi na volišče volit g. Thalerja in zmaga bo naša. Kandidatura g. Thalerja se je nato enoglasno sprejela.

Gosp. Ivan Vogrinec razpravljal je obširno narodno vprašanje, ožigosal slovensko mlačnost in ponižnost, ki se klanja na lastni zemlji tujim uradnikom, dokazoval potrebo slovenskih šol za slovenski narod. Slovenski učitelji nikakor niso proti temu, da bi se kmet naučil nemščine, saj to mu je lahko v korist. Odločno obsojati se mora pa agitacija lažnjivega »Štajerca« za nemške šole, kjer se slovenska deca ničesar družega ne nauči, ko nemščine ter šolo zapusti s prazno glavo in praznim srcem. — Mi Slovenci se kaj malo zavedamo svojih pravic, to se kaže tudi pri volitvah. Kdor se ne oglasi, temu nihče ne pomaga. Govornik je zaključil svoj krasni govor z gorečim opominom, da naj pridejo dne 20. kimovca vsi na volišče volit kmeta Franca Thalerja.

Prepričani smo, da bo ta shod obrodil obilen sad in da se bodo Hočani prav dobro postavili pri volitvi.

Listek.

Kakor ti meni, tako jaz tebi.

F. Leskovar.

Bilo je pozno po noči v majhnem mestu K... Nočni čuvaj je ravno klical dvanajsto uro. Duri pri gostilnah so se zaprla in razsvitljena okna so jedno za drugim ugaševala. V gostilni »pri zlatem levu« so se škripaje zaprla vrata in hlapec je zevaje zaprl težek zapah ter se podal spat. Med tem prisopiha hitrih korakov proti gostilni majhen, debel mož. Ko najde gostilniška vrata zatvorjena, jezno zamrmra v svojo brado. Pozni gost je bil Jaka Stiskač, živinski trgovec iz bližnjega trga. Prišel je na sejem v mesto K. — ter se nastanil v gostilni »pri zlatem levu«, kjer je bil dobro znan gost. Zvečer je šel obiskat dva prijatelja ter se je z njima tako dolgo zamudil, da mu je hlapec pred nosom zaprl hišna vrata. V tamošnjih časih pa je bilo ostro prepovedano, čez dvanajsto uro klatiti se po ulici in vsakterega, ki ga je našel nočni čuvaj na ulici, vzela ga je s seboj in dotični je moral hote ali nehote prespati ostale pol noči v občinski ječi.

Ko prileti torej Stiskač do gostilne, najde že trdo zapahnjene duri. Ni mu kazalo dru-

gega, nego trkati. Stiskač je trkal vedno močneje, slednjič je bil z obema pestmi po vratih — brezuspešno, nihče mu ni prišel odpirat. — Šima, hišni hlapec, je ležeč na postelji, dobro slišal klicanje in trkanje, toda ni se podvzval, da bi šel odpirat. Imel je namreč Stiskača na piki in sicer iz sledečega vzroka: Stiskač je imel navado, da je vselej, kadar je prebival v mestu, izostal čez policijsko uro. Vselej mu je moral odpirati vrata, toda Stiskač se ni nikdar spomnil, kaj se spodobi, — nikdar ni dal revežu, katerega je pregnal iz tople postelje, biti jednega vinarja. Šimo je to posebno jezilo, ker je bil Stiskač jeden najbogatejših izmed trgovcev. Danes pa ga hoče poplačati. Ko je slednjič našel Stiskač po dolgem trkanju zvonec ter začel zvoniti, kakor da bi hotel zbuditi vse mrtve, vstal je hlapec, ogrnil staro sukno, vzela svetilnico ter počasi korakal proti vratom. Tam je odprl majhno okence, ki je bilo na vratih, ter zakričal: »Ali kje gori?«

»Da, pod mojimi petami«, zagodrnja Stiskač.

»Kaj pa pomeni to ropotanje tako pozno?« odvrne jezno hlapec.

»Da se leni hlapec zbudi ter odpre staremu gostu«, razjezi se Stiskač.

»Tako, tako«, začudi se hlapec, »a vi ste, Stiskač in ste se zamudili — žalibog, ne

morem vam odpreti, kajti po policijski uri ne smem odpreti vrat.«

»Beži, beži in ne delaj neumnosti«, zakriči Stiskač, »nočem nocoj zunaj zmrzovati.«

»Saj niso nobene neumnosti, ampak gola resnica«, zatrjuje hlapec, »ura je določena od policije in to je tako kakor postava.«

»Zadnjikrat ti rečem, odpri, če ne se pritožim jutri pri gostilničarju in zahtevam, da te takoj spodi«, huduje se Stiskač.

»Moj Bog, saj bi rad«, zaječi hlapec, »ne morem, ne smem, policijska ura je minula.«

»To se je večkrat zgodilo in vendar si me spustil v hišo.«

»Ne morem pomagati, postave so postavile in te so vsak dan ostreje... če policija o tem izve, bom šel kašo pihat.«

»Kako bo policija o tem izvedela? Nočni čuvaj je sedaj v gornjem delu mesta.«

»Da, nočni čuvaj, — pa drugi ljudje, sosed, me zatožijo iz zavisti, ljudje so zlobni in nesreča nikoli ne praznuje.«

»Kdo bo zdaj bedel? Ni človeka blizu!«

»Bog ve, jaz si ne upam!«

»Ti presneto budalo«, začel je kleti Stiskač. »Kaj naj začnem tukaj v temi in v tem mrazu?«

»Idite v kako drugo gostilno!« svetuje mu hlapec.

Rusko-japonska vojna.

Na suhem.

Po bojih med prednjimi stražami, katere smo opisali v zadnjem listu, se je vnela dne 30. avg. velika bitka med Rusi in Japonci pri Ljaojanu. Kakor pa sklepamo iz doslih poročil, je dvomljivo, da bi bila pred Ljaojanom cela ruska armada, ampak samo en del. Rusi so hoteli s tem odločnim uporom le prikriti umikanje glavnih čel iz Ljaojana proti Mukdenu. Kuropatkin hoče zvesti Japonce še dalje v Mandžurijo. On je imel že prej namen, umakniti se iz Ljaojana. O tem namenu so se le sedaj izvedeli Japonci in zato je hotel napasti Kuroki rusko desno krilo, toda je bil odbit. Japonci so zato začeli prodirati v naglici proti ruskim prednjim četam. A kljub svoji naglici niso dobili, ko so prišli v Ljaojan, tam več ruske glavne armade, ampak samo ruske zadnje čete. Kuropatkin je imel z Ljaojanom samo te namene. Frvič je obudil v Japoncih sum, da bo tukaj ustavil umikanje ter se bo bila odločilna bitka. Zato so Japonci nasproti Ljaojanu naredili velike okope ter privlekli tja velike topove, katere so z veliko težavo spravili na gore. Vrh tega so zbrali tam vso svojo armado ter jo postavili v dolgo bojno vrsto. S tem so izgubili mnogo časa, kajti skoro en celi mesec si niso upali naprej, dalje so tudi imeli mnogo dela s prirejanjem okopov in prevažanjem topov. Ves ta trud je bil zastonj, kajti vse morajo opustiti ter iti naprej. Tako jih vodi Kuropatkin že ves čas za nos. Ko že mislijo, da se bo vršila glavna bitka ter se z veliko težavo pripravijo na to, se umaknejo Rusi.

Ker že Japoncem primanjkuje denarja in ker je doma ljudstvo nezadovoljno, kajti v Mandžuriji še nimajo nobenih poveljnih uspehov in pri Port Arturu še niso nič dosegli, zato silijo k odločni bitki, da bi enkrat vedeli, pri čem da so. Kako daleč jih bo še Kuropatkin za seboj vabil, se ne ve. Najbrže pa do Harbina, kjer se ločita železnični progi na Port Artur in Vladivostok. Ako jih zvabi v kot, katerega tvorita obe železnični progi, so Japonci izgubljeni. Kajti tam ima Kuropatkin na razpolago dve železnici, po katerih lahko hitro viže svoje čete, kamor hoče, med tem ko se bodo Japonci v strmih mandžurskih soteskah komaj gibali.

O tridnevni bitki, ki se je bila pri Ljaojanu, se poroča sledeče:

Velika bitka, strahovita, krvava borba za Ljaojang se je pričela. Vendar pa bi bilo še pre zgodaj, ako bi se že sedaj hotelo govoriti o izidu te bitke, dasi so si že Rusi

drugi dan izvojevali znatnih uspehov: uplenili so nad 40 japonskih topov in ujeli dva cela japonska bataljona.

Japonci so 30. avg. kot na rojstni dan mikadov naskočili ruska stališča s silo, ki je že mejila na obup. Niso se brigali za nobene še tako težke izgube. Na vzhodni strani so navalili na Ruse petkrat, a so bili vsakokrat z bajoneti sijajno odbiti. Artilerijski boj je bil grozovit, ker se ga je udeležilo na obeh straneh nad 1000 topov. Ruski vojaki so se borili kakor levi in so navalili na sovraga z glasnimi navdušenimi ura-klici; vsled tega so tudi izgube znatne, zlasti pri artileriji; tako je n. pr. prva baterija devete divizije izgubila vse oficirje. Na južni strani sta bila dva huda japonska napada, ki sta pa bila krvavo odbita. Tu je ujel general Samsonov dva, že gori omenjena japonska bataljona.

Dne 31. avg. se je pričela bitka ob 3. uri zjutraj. Artilerijski ogenj je bil ob 10. uri tako ljut, da se je zdelo, kakor da se je tresla zemlja. Glavni boj se je bil na južni strani; tu je bila v boju 9. sibirski stralska divizija. Njene izgube so bile znatne, vendar pa se je v japonskih vrstah pokazal nered. Prigodilo se je več slučajev, da so Japonci streljali na svoje lastne čete. To si je treba tolmačiti tako, da so Rusi izvršili več protinapadov na japonske čete in se zagnali kakor klin v japonske voje. Rusi so se držali izborna.

Neki pariški poročevalec piše o bojih na južni strani: Rusi so ležali v jarkih in neprestano streljali na Japonce, ki so bili jedva 400 metrov oddaljeni in so vedno dobivali novih moči. Ena divizija je obkolila desno krilo. Ob 4. uri so Rusi poslali v boj del svoje rezerve; pričela se je strahovita kanonada. Na gero so padale kakor toča japonske granate. Dva metra od generala Stakelberga se je razpočil šrapnel, ki bi bil skoro generala ubil. Japonske baterije so skoro vse stale v ravnini in so opetovano spreminjale svoje stališče. General Miščenko je poslal v boj vso svojo konjenico in vse svoje rezerv in s temi vzdržal sovražni napad. Ruski topovi so še v pozni noči streljali na Japonce. Na zapadu je zgorela cela vas.

Drugi dan zjutraj ob 2. uri so že vse ruske baterije in polki začeli streljati na Japonce. Vnel se je ljut boj. Japonci so se jadrno umaknili. Ob 10. uri so skoro docela potihnili topovi. Japonski napad je bil odbit.

Kakor smo že v začetku omenili, ni bil namen Kuroptkina pri Ljaojanu izvojevati glavne bitke, ampak samo zadrževati in koliko mogoče oslabiti sovražnika. To se mu je posrečilo, kajti Japonci so izgubili, kar so sami priznali, 25 000 moč. Ruske izgube so

neznane, toda bodo bržkone tudi velike. O bojih pri umikanju v prihodnji številki.

Port Artur.

Zadnji mesec so pričakovali na Japonskem vsak dan poročila o padcu Port Arturja. Ker pa tega poročila ni, vlada po vsej deželi veliko razočaranje. Sedaj računajo Japonci s tem, da Port Artur pred koncem septembra ne bo padel. V začetku avgusta so tudi računali, da bo Port Artur padel koncem avgusta in so se korenito zaračunali. Mogoče, da se bodo v tem mesecu še bolj zaračunali! Po sodbi večakov se še Port Artur lahko drži do novega leta.

Car je poslal posadki brzojavko, v kateri čestita portarturski posadki nad sijajnim uspehom in se zahvaljuje najiskreneje. Brzojavka sklepa: »Bog najvišji naj blagoslovi vaše junško in požrtvovalno delo in naj ohrani trdnjavo pred navali ljutega sovražnika.« Istočasno je imenoval car generala Stesla za svojega generalnega adjutanta.

Dne 25. avg. je poslal Stesl carju to-le brzojavko: »Milostno sporočilo Vašega Veličanstva je armada sprejela z navdušenimi »ura-klici«. Brzojavka je podvojila odporno silo proti sovragu in povečala hrabrost portarturskih braniteljev. Od 23. avg. do danes smo z božjo pomočjo odbili vse sovražne, vsak dan se ponavljajoče napade.«

Dne 27. avg. so Japonci skušali vzeti utrdbo Pelunčan, katero so dvakrat brezuspešno naskočili. Izgube so čez 1000 moč. Dne 28. avg. so po hudem boju vzeli Japonci utrdbo št. 6. Rusi so pa začeli iz sosednih, više ležečih utrdb tako hudo streljati na nje, da so pridobljeno utrdbo brzo zapustili. Tudi goro Ičan, ki so si jo že bili Japonci prisvojili, so morali zapustiti, ker je bila preveč izpostavljena ruskemu ognju.

Novejša poročila pravijo, da Japonci ne bodo več napadali trdnjave, ker je ni mogoče z naskokom vzeti. Hočejo samo trdnjavo tako obkoliti, da ne bo mogoče uvažati živeža in da se bodo Rusi vsled pomanjkanja hrane udali. Ta vest je zelo dvomljiva.

Na morju.

se ni zgodilo te dni nič novega. Port Arturško brodogradništvo je sicer križarilo po morju pred luko, toda ni se prikazala nobena japonska ladja. Bržkone si ne upajo preblizu. V Vladivostoku pridno popravljajo križarki, ki sta bili poškodovani v boju dne 10. m. m. Baltisko brodogradništvo baje še ni odplulo, ampak je imelo samo desetdnevne vaje. Kdaj da odpluje v Vzhodno Azijo, še ni znano.

»Tam je tudi že povsod zaprto in vrhu tega sem tam popolnoma neznan.«

»Vidite, povsod se boje po polnoči odpreti, da, da, postave so ostre.«

»Pa za božjo voljo, jaz vendar ne morem zunaj prenočiti.«

»Čakajte, da pride nočni čuvaj, mogoče ima on za vas prenočišče.«

»Falot nesramni, grdi! Naj bi bil jaz notri, stresel bi te, da bi ti ušesa potrgal.«

»Saj sem že rekel, da ne morem pomagati, ker so tako hude postave«, ponavlja hlapec.

Ko je Stiskač videl, da s hudim ne doseže ničesar, začel je hlapca prositi in prosil je vedno milejše, čeravno je hlapec vedno ponavljal o ostrih postavah. Slednjič je rekel hlapec: »Da, da, saj v meni bije usmiljeno srce in vi se mi smilite, ker morate zunaj stati v zimi in temi . . . pa za me je nevarno — in — tej nevarnosti se ne morem zastonj izpostaviti.«

Zdaj je izprevidel Stiskač, kam pes taco moli. »Če je samo to, nekaj desetic ti rad dam.«

»Samo par desetic?« vpraša zategnjeno hlapec, »nevarnost je prevelika.«

»Dam ti torej eno krono!«

»Ne morem!«

»En goldinar, dve kroni!«

»Nevarnost je prevelika. — spod pet kron si ne upam.«

Stiskač je nekaj časa premišljeval potem pa jezno zamrmral: »Dobro, dobiš pet kron, lakomnež, sedaj pa odpri!«

»Prej plačajte, kar tukaj skozi okence«, silil je hlapec, »ne dam nič na upanje!«

Godrnjaje je izvlekel Stiskač en tolar za pet kron iz žepa ter ga pomolil hlapcu skozi okence. Kmalu je zaskripal zapah in vrata so se odprla. Hlapec se je globoko priklonil pred Stiskačem ter rekel: »Dobro jutro, gospod Stiskač!«

Stiskač je vstopil. Naenkrat pa je začel iskati po žepih ter se delal grozno prestrašenega. Ves vznemirjen je zaklical: »Saperlot! zdaj sem še močnjjo izgubil. Zanj sem jo še imel, ko sem iz nje vzel tolar. Gotovo sem jo vtaknil mimo žepa.«

»Tedaj še leži zunaj, to bom takoj našel!« reče hlapec in leti ven s svetilnico ter začne iskati po tleh. Upal je, da še dobi nagrado, če najde mošnjo.

Ko je začel hlapec zunaj iskati, skočil je Stiskač hitro v hišo, zaloputnil vrata ter zaprl zapah. Nato je odprl vratica na durih ter rekel:

»Dobro jutro, stric!«

»Kaj pa to pomeni?« vpraša hlapec prestrašeno, »ali ste našli mošnjo?«

»O ja, že danes zjutraj!«

»Potem je niste niti zgubili, ste me imeli samo za norca.«

»Že mogoče«, odvrne smeje Stiskač.

»Zdaj pa hitro odprite, zunaj je mrzlo!« zakriči hlapec.

»Zunaj je mrzlo? Tako, je res?« dé pogljiivo Stiskač, . . . »toda žal, ne morem in ne smem, policijska ura je minula in ne smem odpreti vrat. Postave so ostre!«

»Ne uganjajte neumnosti!« začel se je hlapec hudovati, »za norca imeti se ne pustim!«

»Neumnosti, za norca imeti?« dé Stiskač, »jaz se ne šalim. Postava je postava in ta se mora spolnjevati.«

»Zadnjikrat vam rečem, odprite! drugače vam bom pokazal! . . .!« žuga mu hlapec.

»In jaz rečem poslednjikrat: ne smem odpreti pa ne smem! postave so vsak dan ostrejše in meni ne diši, da bi moral zaradi tega kašo pihati!«

Hlapec, ki je bil slabo oblečen, se je tresel v mrazu, da so mu zobi šklepetali.

Ves razjarjen je zakričal: »Odprite, vam povem! Jaz kot hišni hlapec vendar ne bom na ulici zmrzaval.«

»Saj lahko greš v kako drugo gostilno ali pa počakaš, da pride nočni čuvaj, — ta ima gotovo zate prenočišče.«

Hunhuška nečlovečnost.

»Varšavski Dnevnik« poroča o hunhuških grozodejstvih: Hunhuzi vjetega ruskega vojaka slečejo do nagega. Potem ga trdno privežejo z vrvmi na drevo. Na trebuh mu obesijo posodo, v katero denejo škorpionja in žarečega oglja; škorpion beži pred ogljem in ker ne more drugam, se zaje jetniku v čreva.

Na Japonskem

vlada silna nezadovoljnost. Port Artur, kate-rega so Japonci hoteli imeti v juliju v rokah še dosedaj ni padel in še tudi kmalu ne bo. Na morju so imeli velikanske zgube in na suhem še nimajo dosedaj nobenih znatnih uspehov. Japonci so mislili, da bodo imeli v treh mesecih celo Mandžurijo v rokah in da bodo nagnali Ruse do Bajkalskega jezera, kjer jim bodo napovedali svoje mirovne pogoje. Tako domišljavi so bili ti ljudje. In zdaj čez sedem mesecev niti Port Arturja, niti deseti del Mandžurije še nimajo v svojih rokah in vendar jih je že stalo ogromno žrtve krvi in denarja.

Politični ogled.

Čehi proti pošti. Dunajski Čehi so imeli v nedeljo dne 28. m. m. shod, na katerem so označili svoje stališče proti stališču, katero so zadnji čas zavzeli dunajski poštni uradniki. Poročevalec je svetoval, naj Čehi nastopijo proti dunajskemu poštam, katere se branijo v dunajskem krajevnem prometu sprejemati pisem in denarnih nakaznic s češkimi naslovi. Vsi dunajski Čehi naj pošiljajo po nakaznici po 1 krono in naj na nakaznice napišejo češke naslove. Če bodo poštne uradniki odklanjali denarne nakaznice s češkimi naslovi, naj jih odpošiljatelji ne vzamejo nazaj. Po shodu so udeleženci po Koroški cesti in pa na Grabnu povzročili spreved, a jih je razkropila policija. Na Dunaju je po zadnjem ljudskem štetju 1,386.000 Nemcev in 103.000 Čehov. Slovenci, učimo se narodne odločnosti od Čehov!

Avstrija in Italija. Italija si je ustanovila v Jadranskem morju vojno brodogradnjo na prizadevanje ministra mornarice Mirabello. Brodogradnja bodo tvorile velike bojne ladje: »Sardegna«, »Re Umberto«, »Dandolo«, »Do-

»Ti preklicani hudobnež«, hudoval se je hlapec, »najprej me zbudi z najboljšega spanja in zdaj me pa še muči!«

»Obžalujem, postave so ostre«, odvrne mu Stiskač.

Naenkrat zapoje v bližnji ulici rog nočnega čuvaja in kmalu na to začne s svojim hripavim glasom oznanjevati edno uro.

»Za Boga!« začne prositi hlapec, »odprite mi! Čuvaj se bliža in jaz stojim tukaj samo na pol oblečen — če me dobi, kaj bo rekell!«

»Tega ne vem!« se smeje Stiskač.

»Prosim vas, spustite me v hišo«, začne tarnati hlapec; »čuvaj me tako ne more trpeti — če me zdaj najde, me gotovo vtakne v lukno.«

»Nevarnost je prevelika, si ne upam...« odgovori zopet Stiskač.

Nekaj časa premišljuje hlapec, na to pa seže v žep po tolar ter ga ponudi skozi okence: »Tukaj imate vaše nesrečne krone nazaj — zdaj pa odprite!«

Stiskač se je tiho namuzel, potem pa porinil zapah nazaj. Ko je hlapec vstopil, hotel je v prvi jezi napasti Stiskača, toda ko je zagledal široka pleča čvrstega moža, zgubil je pogum. Z zobmi škripaje je zapahnil vrata in odšel v svojo sobico. Tudi Stiskač se je podal zadovoljen v svojo sobo.

Drug dan pri zajutreku je bil Stiskač jako dobre volje in v srčni zadovoljnosti zavžil svoj zajutrak. Čeravno so ga izpraševali po vzroku njegove tako izredno dobre volje, ni hotel izdati svoje dogodbe. Ko pa je poravnal račun, priložil je še eno krono kot napitnino za hlapca.

ria«, križarica »Banzan« in pa dvanajst torpedovk. Kakor trdijo, vstrezata le prvi dve vojni ladji modernim zahtevam. »Dandolo« in »Doria« nimata dobrih oklopov in nista hitra, kakor je tudi bolj počasna križarica »Banzan«. A kljub temu stavijo Italijani na to brodogradnjo veliko upov, ker pravijo, da jih ne bo nihče presenetil. Jasno je, da je vse to naperjeno proti Avstriji. Naša »zaveznica« Italija pa hkrati tudi utrjuje Benetke, Jakin in Tarent. Na meji proti Avstriji pa gradijo in utrjujejo trdnjave. Vsekakor je vse to zelo sumljivo, čeravno italijanski listi to zanikavajo. Zet znanega italijanskega puntarja Garibaldija je rekel, da bo vojska z Avstrijo morebiti svoj čas potrebna, a nanjo Italija ni še pripravljena. Može pa, ki so sedaj na vladnem krmilu, ne gledajo v prihodnost. Za slučaj, da bi Garibaldi s svojimi prostovoljci hotel prekoračiti avstrijsko mejo, bi to četo vodil general Cancio. Ljudi sicer ne bo manjkalo, pač pa o kroga in denarja. Najbrže bo pa tudi poskušala italijanska redna armada preprečiti prestop meje. A ves drugačen bi pač bil položaj, ako bi poizkusila Nemčija po smrti Franciška Jožefa stegniti svoje kremplje po Trstu. V tem slučaju bi se morala vzdigniti vsa Italija v bo.

Sultan Murat umrl. V Carigradu je 29. t. m. po daljši bolezni umrl prejšnji odstavljivi turški sultan Murat V. Njegova smrt je naredila na sultana velik vtisk. Vladal je malo časa. Dne 30. majnika 1876 je bil umorjen njegov prednik Abdul Azi. Sledil mu je jako priljubljeni in svobodomiseln Murat V., katerega so nazvali »sultana preosnovalca«. Murat V. ni izpolnil nad, katere so stavili vanj; otemnil mu je um. Vsled tega so turški državni odstavili umobolnega Murata V. in proglasili sultanom še sedaj vladajočega njegovega brata sultana Abdul Hamida. Dne 31. avg. 1876 je bilo naznanjeno ljudstvu, da je Murat V. vsled slaboumnosti odstavljen. Odstavljivega sultana so prepeljali v Čeragansko palačo, v kateri je živel do svoje smrti. Murat V. je bil rojen 21. sept. 1840. Njegov oče sultan Abdul Mešid je umrl na jetiki komaj 39 let star l. 1861. O njegovi materi sodijo, da je bila kozakinja in da je bil zato naklonjen krščanstvu.

Dopisi.

Sv. Janž na Drav. polju. (Izjava.) Na svoja stara leta se mi pač ne ljubi, da bi se prepiral po časopisih, vendar moram resnici na ljubo tukaj izjaviti, da se prav nič ne strinjam s »Štajerčevim« dopisom, ter odločno obsojam vse krivične napade na svojega gospoda kaplana in tukejšno Marijino družbo. Prav odločno odklanjam tudi vsako »Štajerčevo« pohvalo, ker bi si dal pač slabo spričevalo vsak duhovnik, ki bi sprejemal ali iskal hvale in zavetja pri listu, ki blati vse, kar je dobrega in svetega. Izjavljam tudi na tem mestu, da me moj čast. gospod kaplan vestno podpira pri vseh duhovskih opravilih, da oba v lepi slogi delujeta za blagor nama izročeni ovčic. — Sv. Janž, 3. sept. 1904. — Janez Simonič, župnik.

Ptuj. (Štajerčev o' gnezdo.) Ker je ravno te dni deževalo ter nisem imel drugega nič opraviti, se vsedem za peč ter začnem čitati, (prosim brez zamere, me je skoraj sram izreči), ptujskega »Štajerca«. Kar v začetku zagledam: Natisov štirinajst tisoč. Smeji se svet! »Štajerc« je tako pameten, da zna napraviti iz 9000 naenkrat 14.000. Zakaj ne reče, da ima mesto 3000 trideset tisoč naročnikov. Lažnjivec ne misli, da so meni njegove razmere znane. Pa ne mislite si, dragi bralci, da imajo naročniki vsi samo po jeden iztis. Ne! Po 300—500. N. pr. v Mariboru ima samo trgovec Sorko naročenih 350 iztisov. V Ormožu imajo tudi n. pr. štirje trgovci Kautzhammer in trije drugi naročenih vsak po 300 iztisov. V Brežicah, v Celju in Slov. Gradcu ima povsod samo jeden trgovec 300—500 izvodov. Če vse skupaj izračunimo,

najdemo, da ima 13 naročnikov blizu 5000 reci pet tisoč »Štajercev« naročenih. Kaj pa delajo potem z ostalimi »Štajerci«? Nekaj jih pošljejo svojim par naročnikom, nekatere iztise prodajo po Ptuj, nekaj sto jih vzamejo ptujski trgovci, ostale pa obdržijo v uredništvu. »Heil« štirinajst tisoč iztisov! Sedaj si pa pogledimo te »Štajerčeve« može malo bližje. Urednik g. Pajtlar. Zoper njega se ne da veliko reči. To je znano vsakemu, da on ni »šprican teolog«, tudi ne »reserve lajtnant«, ampak prej je bil v neki pisarni okraj. glavarstva kot nižji uradnik. Pa kaj, on mora delati, kakor drugi hočejo. Dalje! Odgovorni urednik je Friedrich Wessiagg. To pač to. To je pravo nemško ime, kaj, Bezjak. Pa kaj, to so osebe, katere morajo biti drugim pokorne, če ne, znajo iti. Pogledimo si očeta. Tega pa tako vsak pozna — seveda samo v Ptuj — kaj ne, g. pek Ornig? Dalje so »Štajerčevi« strici: Dr. A. pl. Plachki, Wilh. Blanke in Leopold Slawitsch (Slavič). Ti hočejo slovensko ljudstvo voditi. Naj le raje vsak gleda, da bo imel v svojem obrtu vse v redu. Glavno besedo pa ima pri »Štercu« Slawitsch. Kaj pa je on? Trgovec, ki se živi samo od slovenskih grošev. Če skupi na dan 20 gl, je od teh 19 slovenskih in jeden nemški. Tudi naj raje »Štajerca« toliko ne napeja, ker so samo Slavičeva oznanila v »Štajercu«. Seveda lahko inserira, ker mu ni treba nič plačati. Druge osebe si bomo pa prihodnjč bližje ogledali, ker moramo s prostorom štediti, kajti mi nimamo tako malo gradiva, kakor »Štajerc«. Drugokrat malo bližje.

Iz Vitanja. Zavednim katoličanom se zdi zelo čudno, da merodajne oblasti dovoljujejo le za nemško državo navdušenim protestantom v docela katoliških okrajih tako vedenje, kakoršno je bilo dne 28. avgusta t. l. v Celju. A protestantom ni bilo dovolj, da so tam katoličanom delali neprilike, prišli so tudi, kakor je bilo že zdavnaj napovedano, v skriti trg Vitanje.

Radi nekaterih nezavednih, a še bolj neznačajnih odpadnikov, so že pred meseci po svetu razbobnali, da hočejo s svojim ljubeznjivim obiskom vso primerno čast skazati ljudem, ki so zatajili svojo vero. In tukaj so se že dolgo časa pogovori sukali o tem svetovnem dogodku. Priprave za njih sprejem se sicer niso vrsile v veliki meri in očitno, pač pa na tihem. Vsem Vitanjčanom je jasno, da svetilke na javnih prostorih nimajo drugega pomena, kakor da si jih solnce ogleduje. Naj še bo tako trda tema, luči ni. Od 26. do 30. avgusta pa je srebrna luna iz jasnega neba razsipala svoje žarke obilno. A glej, tudi mogočno prižgane svetilke so ji pomagale razsvetljevati belo cesto in temne zidove. Zakaj? Nemški protestanti pridejo 29. Ukaz je, da se vse razsveti ljubim gostom na čast. Usodepolni pondeljek je tu. Pridejo kmalu? Koliko? Bel oblak se vzdiguje po grabnu iz ceste od Nove cerkve sem. Pridrdrajo kočije. Cele — tri. Ali jih ne bo kakor listja in trave? Nič več. Naročijo postreže in drugo v gostilni, kjer bi tega pač najmanj pričakovali!! Potem odidejo na razvalino starega gradu k svojim opravilom in zabavam.

Za te izredne goste je bilo po tem klavernem prihodu izredno in nepričakovano malo zanimanja. Pametnejši tržani se večinoma niti zmenili niso zanje. Celotročaji jih niso šli gledat. Rajši so igrali vojsko, kakor občudovali protestantskega škofa Šaka in njegovo slavno spremstvo.

Vitanjčani, pomislite, niti protestantskega škofa niste počastili! Kakšen protestantski škof? Saj niti Luter, ustanovnik te krivevere, ni mogel in ni hotel nikogar v mašnika ali celo škofa posvetiti. In tega tudi ni storil noben drug škof. Tedaj protestantje nimajo nikakšnih duhovnikov, najmanj škofov. Pri njih lahko postane vsak, ki je dovršil potrebne šole, pridigar in še kaj več, a posvečenih duhovnikov in škofov nimajo in jih ne morejo imeti.

Če se bodo pametnejši Vitanjčani še večkrat tako razsodno obnašali proti tem nepridiprav gostom, jih bo minilo veselje, prihajati sem.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Mladiški shod v Slov. Bistrici.

V nedeljo, dne 18. septem. 1904 bode mladeniški shod v Slov. Bistrici za okraj Slov. Bistrica. Ob 10. uri bode pri sv. Jožefu cerkveno opravilo samo za mladeniče, po cerkveni slavnosti se koraka v mesto, kjer se takoj vrši veliko zborovanje mladeničev! Mladiči na noge! Udeležba mora biti sijajna in obilna! Na shodu naj ne manjka noben mladenič našega okraja!

Mladiški shod na Ljubnem. Ker se je shod na Rečici zadnje nedeljo tako dobro obnesel, priredi kat. polit. društvo za gornjegrajski okraj dne 18. t. mes. tudi na Ljubnem mladeniški shod za može in mladeniče. Na svidenje v obilnem številu!

Volilni shodi. V Kozjem v gostilni Guček priredi dr. Miroslav Ploj v četrtek, dne 8. t. m. popoldne ob 3. uri volilni shod. Politično društvo za kozjanski okraj vabi vse volilce k obini udeležbi. — Dne 8. sept. se vrši volilni shod v Rajhenburgu zjutraj ob 8. uri. Govori g. dr. Miroslav Ploj. — V nedeljo, dne 11. kimovca se predstavi kandidat g. Ferdo Roš volilcem v stari soli v Vitanju ob 3. uri popoldne. Na shodu nastopita poleg kandidata kot govornika tudi gg. dr. Juro Hrašovec in dr. Josip Karlovšek iz Celja. Volilci na noge, pridite poslušat v najobilnejšem številu. — Volilni shod bode imel naš kandidat za mariborski volilni okoliš gosp. Franc Thaler, dne 11. septembra dopoldne ob 11. uri v Ribnici na Pohorju v gostilni g. Hohnjeca (pri Tamlerju) in isti dan popoldne ob 3. uri v Vuhredu pri županu g. Jakobu Sgermu. Volilci pridite vsi na zborovanje! — Dne 18. septembra po službi božji vrši se volilni shod v Studenicah v prostorih pri g. Koropcu mlajšem; popoldne se vrši shod v Slovenski Bistrici. Pri teh shodih predstavil se bode kandidat g. Franc Thaler ter razložil svoj program. Udeležili se bodoje teh shodov tudi drugi politični govorniki. Slovenski volilci pridite vsi na te shode! — Volilni shod priredi slov. katol. politično društvo „Pozor“ pri Sv. Marjeti niže Ptuja v nedeljo, dne 11. sept. t. l. popoldne po večernicah v prostorih g. Mikna. Shod se priredi za vse občine župnije Sv. Marjeta, pa tudi za sosedne občine župnij Polensak, Zavrč, Sv. Barbara, Sv. Marko, Sv. Peter in Pavel v Ptujih itd. Nastopilo bode več govornikov. Na obilno udeležbo vabi društveni odbor.

Našim naročnikom! Ker nam na naš opomin še vedno niso poslali vsi dolžniki zastale naročnine, smo primorani iste opominjati. Pri prihodnji številki bomo naredili vsakemu, ki nam naročnino dolguje, z modrim svinčnikom križ na ovitek. Kdor nam ne dopošlje nato naročnine, mu bomo nadaljno dopošiljanje lista ustavili. Torej pazite pri prihodnji številki na ovitek, in če imate moder križ, pošljite torej naročnino!

Š pošte. Poštno in brzojavno skušnjo so naredili: poštna opravilnica Mar. Šmid v Vel. Nedelji, Alfonza Decrinis v Falu in poštni opravilnik Friderik Vaupotič v Št. Juriju ob Ščavnici. — Prestavljen je poštni oficijal Jožef Beguš iz Maribora v Leoben in poštni asistent Karol Šneid iz Judenburga v Celje. Upamo, da slednji zna slovenski!

Mariborske novice. V nedeljo, dne 21. sept. ob pol 11. dopoldne se bo odkril v Mariboru spomenik nekdanjemu županu Tappeinerju.

Na mariborski gimnaziji se vrši vpisovanje dne 16. in 17. septembra, sv. maša bo dne 18. sept.

Za častnega občana je imenovala občina Cvetkovska velc. gosp. dr. Geršaka, beležnika v Ormožu, zaradi zaslug, katere si je pridobil tekom svojega 30letnega bivanja v tem okraju. G. obč. predstojnik Muhič mu je izročil dne 21. avg. povodom skupine km. društva v Št. Lenartu krasno izdelano diplomo.

Št. Pjske novice. Klaverna zgradba „Südmarkina“ je pod streho; ta baraka zglada kot kak kozolec; hudomušneži pa pravijo, da bi se ta »Ringtheater« prilegel najbolj za prostore, na katere pišejo naši Nemci — »hier«. — Naš učeni pedagog Sadu je romal na Prajzovsko po par »ducatov nemških künsti«, s katerimi hoče šentiljske Slovence ugnati v nemški rog, ne, ne, v Höltschlovo — pipico! — Naš velespoštovani in priljubljeni gospod poštar si je postavil zraven narcodne Bračkove gostilne lepo hišo, v katero se bode svoječasno preselila pošta.

Družba sv. Cirila in Metoda pojasnuje da stane 1.000 narodnih kolekov 20 kron. Trgovcem in trafikam se more, ako naročajo najmanj 1.000 izvodov na njihovo izrečno zahtevo dovoliti rabat. Če takoj plačajo naročene kolke, da jim družba na 1.000 kolkov 50 kolkov po vrhu. Razne sl. tvrdke, ki ga pa prodajajo družbi v prid brezplačno, zagotavljajo si s tem činom narodno zahvalo. Narodni kolek se naroča z naslovom: »Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani Narodni dom«.

Sv. Barbara pri Mariboru. Pri nas dobimo kmalu štirirazredno ljudsko šolo, katero so že začeli graditi. Ali glejte, ljudje božji, kakor se jim mudi, da bi jo kmalu dovršili. V nedeljo, god angeljev varuhov, so vozili pripravo za oder in traverze iz Maribora skozi tri župnije drugim v pohujšanje! — Naše „Bralno društvo“ nazaduje, nič seje, nič veselice. Pri „Mladiškem shodu“ na Brezjah in pri Sv. Treh kraljih jih je mnogo manjkalo. Mohorjeva družba se je nekoliko skrčila, jih pač zebe. Še pač piha v obilici tisti smrdeči veter iz Ptuja v obliki umazanega „Štajerca“. — Politični shod bomo tudi imeli v kratkem. Vdeležite se ga v obilnem številu, morda se še koga kaj prime kakšna besedica, dokler no bo prepozno.

Sv. Anton v Slov. gor. Pretekle dni je bival med nami naš velečastiti rojak, gosp. Vekoslav Vrščič, kanonik šk. kapitola senjskega in ravnatelj bogoslovnega semenišča. — Precej dolgo je že od tega, kar nam je odšla naša posilnemska začasna poštarica, pa bral še nisem nikjer te novice; zato jo beležim sedaj za široko javnost. — Naše bralno društvo obhaja letos desetletnico svojega obstanka. Društvo nikakor ne spi, ampak v njem se pridno dela in bere. Posebno življenje pa je še prišlo v društvo, odkar so spojeni njega mladi udje v mladeniško oziroma deklško zvezo. Na zunaj pa se naše bralno društvo ne more javiti s kako veselico, ker ga ni, ki bi se žrtvoval in obnovil pevski zbor. Tudi izbira igre ima svoje težave. Na našem hribu veje namreč neki duh, ki piše in piha proti načelu, na podlagi katerega se je naše društvo ojačilo, t. j. proti versko-narodnem načelu.

Pri Sv. Benediktu v Slov. goricah prodaja vrli narodni trgovec Škrlec v prid družbe sv. Cirila in Metoda sledeče reči: Ciril-Methodove svinčnike, Ciril-Methodovo kavo ter toaletno in perilno milo, Ciril-Methodove vžigalice. Vrli Slovenci in vnete Slovenke, kupujte rade te reči, od katerih dobi čisti dobiček družba sv. Cirila in Metoda. Tukaj se dobi tudi narodni kolek, komad stane 2 vin., ki ga je izdala omenjena družba, da pomnoži svoje dohodke. Ako ga bomo pridno kupovali in radi prilepljali na pisma, dopisnice, bomo družbi zelo pomagali. Vsako pismo vrlega domoljuba, dobre rodoljubke, naj ima prilepljen tudi narodni kolek!

Ptujske novice. V notici „Ptujske no-

vice“ 4. str. šte. 35, se je tiskala številka 3³/₄%, namesto 4³/₄%. Stavček se mora glasi: „Kdor dobi posojilo proti vknjižbi na posestvo, plača samo 5%, oziroma le 4³/₄% obresti, ako daje zastavljeno posestvo zahtevano zadostno varnost“. Posojilnica v Ptujih ima za posojila na hipoteke isto obrestno mero, kakor ptujška mestna hranilnica, oziroma še nižjo, namreč 4³/₄%, kakor mestna hranilnica ljubljanska.

Volilcev je v občini Sv. Marjeta ob Pesnici 105, Sedlaček 170, Nova cerkev v Halozah 125, občina Cirkovce okraj ptujski 396, občina Gorica okraj Maribor 84

Umrli je v Sevnici g. Tomaž Dernač, šolski ravnatelj v pokoju in častni župan sevnjski. — Dne 6 sept. je v Podčetrtku v Gospodu zaspal g. Matija Jeraj, nadučitelj v pokoju. Rojen je bil dne 9. febr. 1824 na Rečici v Zgor. Sav. dolini. Dolgo lot je služboval na Dobrni, slednjič pa v Braslovcah. Pogreb bode dne 8. sept. ob 3. popoldne. N. v. m. p.!

Nesreče. V četrtek, dne 1. septembra ob pol 3. uri popoldne se je v Zalski pivovarni pri snaženju desetpolovnjaškega sode ponesrečil tamkaj uslužbeni sodar Jak. Kušec. Premočni sopar, kateri je bil v sod spuščen, je raztrgal dno sode ter preblizu stoječega Kušeca vrzel s tako silo v stran, da je četrte ure pozneje izdahnil. — V Brezicah je posestnik Franc Rožman skočil pri premikanju tovornega vlaka na želez. stroj. Ker mu je spodletelo, je padel in dobil znatne rane, poleg tega se bo pa moral še pred sodiščem zagovarjati. — Velika nesreča se je pripetila dne 22. m. m. pri Sv. Rupertu. Pri nalaganju otave na voz je privezaval žrt posestnik Ivan Pihler. Naenkrat se žrt prelomi ter vrže Pihlerja tako močno raz voz, da je kmalu nato umrl. Ponesrečeni je bil star 36 let in zapusti vdovo z dvema majhnima otrokoma.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Dne 4. sept. vrši se je tukaj na vrtu g. Fr. Simoničeve gostilne volilni shod. Akoravno je med zborovanjem dež curkoma lil, je bila udeležba mnogobrojna. Posebno so prišli tudi skoraj vsi župani in odborniki sosednih občin. Od Sv. Bolfenka je prišlo okoli 30 zavednih mož. Po otvoritvi zborovanja od strani prvomestnika »Sloge« dr. J. Omuleca je bil izvoljen predsednikom zborovanja g. Anton Peitler, ki je dal besedo deželnemu poslancu Ivanu Kočevarju. Navdušeno pozdravljen govoril je naš vrli poslanec osobito o ljudski naobrazbi, ki tvori podlago za uspešno gospodarstvo. S posebnim zanimanjem sledili so navzoči tudi njegovim poučnim izvajanjem o umni vinoreji. Ko je končno razložil novi volilni red in važnost volitev iz občne skupine ter utemeljeval potrebo, da se vsak vesten volilec volitve zanesljivo udeleži, so mu začeli navzoči viharno pritrjevati, ter se je na njegov predlog z navdušenjem enoglasno sprejela kandidatura našega zaslužnega drž. poslanca dr. Miroslava Ploja. Deželnemu poslancu se je izreklo nato priznanje in zahvala za njegovo delovanje v deželnem zboru. — Za tem povzame besedo dr. J. Omulec, ki v poljudnih besedah razjasni več točk volilnega reda. Krepko se zavzemajoč za kandidaturo dr. Ploja polaga vsem volilcem z nova gorko na srce, da se vsak volitve udeleži. Dr. J. Omulec opisuje slednjič, kako »očetovsko« skrbi deželni zbor v Gradcu za nas južnoštajerske Slovence. Akoravno tvorimo tretjino vsega prebivalstva, nimamo n. pr. niti jedne meščanske šole, niti jedne trgovske šole, niti jedne slovenske kmetijske šole, niti jednega slovenskega učiteljskega. Napisi na deželnih uradih in zavodih, železnicah itd. so samo nemški, čeravno prispevamo tudi Slovenci k tem napravam. Predlaga vsled tega z velikim odobravanjem sprejeto resolucijo, s katero zahteva ločitev slovenskega dela štajerske dežele od nemškega in samoupravo za slovenski del z ustanovitvijo posebnega oddelka v deželnem šolskem svetu in pri namestniji.

— Tržan gosp. Kolarič govori v vznesenih besedah o miklavževskih bralnih in pevskih društvi ter navdušuje ljudstvo za mnogobrojni pristop. — Župan g. Vraz iz Žerovince govori o slogi in o našem geslu, vse za vero, dom, cesarja in navdušuje v jedrnatih besedah, da se vsaki volilec zanesljivo udeleži volitve 20. t. m., sicer je odpadnik od naroda in od vere. Sprejelo se je jednoglasno še več drugih pomembnih resolucij, na kar je predsednik g. Peitler, zahvalivši se govornikom in prirediteljem shoda, kakor tudi vsem udeležencem sploh za trud in tako mnogobrojni obisk, volilni shod zaključil.

Na ces. kr. samostojnih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih v Celju se vpisujejo učenci za šolsko leto 1904/5 v prvi razred 16. septembra od 8. do 11. ure. Sprejemni izpit se začne 16. septembra ob 11. uri. Učenci, kateri hočejo biti sprejeti v prvi razred, morajo biti spremljani od svojih starišev ali njih namestnikov in s seboj prinesiti krstni list in pa šolska nazonila.

V Dobju pri Planini bodo v kratkem občinske volitve. Občani! pokazite se bolj kakor zadnjič, da ne marate liberalcev in se sramujete »Štajerčevih« dopisnikov in razsirjalcev luteranskega lisjaka. Svoji k svojim!

Revizorje »Zadružene zveze« je vpisalo c. kr. nadsodišče v Gradcu. Revizorji so gg.: Ivan Rožman, Vekoslav Pelc in Karol Seliškar.

Cerkvene stvari.

Umrl je 1. t. m. vlč. gosp. Franc Jeraj, župnik v Zavodnji, v 62 letu. N. v. m. p.!

Poučni tečaj za organiste. Organiste, tudi gg. učitelje, ki se zanimajo za cerkveno glasbo in se žele udeležiti imenovanega tečaja 27.—30. t. mes., opozarjamo še enkrat, naj se prijavijo v najkrajšem času pri tajniku Cecil. društva, č. g. Fr. Trop, stolnem vikarju v Mariboru.

Na Sv. Planini nad Zagorjem ob Savi bo na praznik presl. Marijnega Imena t. j. 11. septembra velik shod. V soboto t. j. 10. sept. se bo spovedavalo, na večer bodo litanije, in na praznik M. Imena zjutraj, ob 6. uri sv. maša s pridigo in ob 10.

Mladeniški Marijin shod pri Sv. Treh Kraljih v Slovenskih goricah. Bogu in Mariji hvala, tudi ta shod se nam je popolnoma posrečil. Dekanija lenarska je lahko ponosna na to, da je z dvema tako krasno uspelima mladinskima shodoma proslavila Marijin jubilej. V nedeljo, dne 28. avg. je oblekla cerkev Sv. Treh Kraljev praznično obleko: raz zvonik in s pročelja je vihralo vse polno zastav, okrog cerkve pa so bili mladeničem v pozdrav postavljeni krasni slavoloki. Prihajajoče so pozdravljali sledeči pomenljivi napisi: Pozdravljani srčno bodite — najboljši naroda sinovi! — Bog pot vam semkaj blagoslovi, — vi se Mariji posvetite! Na drugem slavoloku: Na srce moje prihitite — sadu se mojega navžite! Na tretjem: Kraljica naša — v varstvo Tvoje — izročamo življenje svoje. Na četrtem slavoloku pred cerkvenim uhom smo brali sledeči napis: Pozdravljamo Marija Te, mladenič iz srca, — za Te gori nam vsem srce, o ljubljena Gospa! Na notranji strani slavolokov smo čitali sledeče: Mladenič, če ljubiš Marijo — in čuvaš nedolžno srce, — Veselje največje si staršev, — ponos si slovenske zemlje. Nadalje: Mladenič le Mariji vdan — je vrl Slovenec, vrl kristjan. Na tretjem slavoloku: Naše geslo je edino: Z Bogom in Marijo za slovensko domovino! — Procesija benediških mladeničev z zastavo je došla iz župnijske cerkve prva. V dveh dolgih vrstah so ti mladeniči pred cerkvijo pričakovali in pozdravljali s križem in z zastavo prihajajoče brate. Prvi so došli od drugod krasno pojoč trojiški mladeniči z vlč. o. Nikolajem, za njimi Anovčani s č. g. kaplanom Paničem, Negovčani s č. g. K. Vitmajerjem, Antonjevčani s č. g. kaplanom Škamlecem, Gornjeradgončani z ogrskimi

Slovinci s č. g. kaplanom Lončaričem ter Roperčani s č. g. kaplanom Kečekom. Vmes so prihajali posamezni mladeniči iz drugih župnij. Veselo trijančenje zvonov in pokanje topičev je povelečevalo prihod mladeničev. Kmalu se je poleg drugih ljudi v prostorni, krasni cerkvi Sv. Treh Kraljev zbralo do 600 mladeničev. Ob 10 uri se prične cerkveno opravilo. Pevci na koru zapoje lepo posem »Marijin sin«, č. g. antonjevski kaplan, Ognjeslav Škamlec, pa govori v navdušenih besedah cerkveni govor. Za mladeniče je največja sreča, če žive čisto, čistost pa si lahko ohranijo, če jo srčno branijo, za njo molijo, če so vedno čuječi, če pogosto pristopajo k mizi Gospodovi, če so sploh pravi sinovi Mariji v. Slovesno sv. mašo nate daruje vlč. g. duh. svetovalec in župnik benediški, Fran Zmazek, pri sv. maši pojejo prav čedno domači pevci, med sv. mašo se še udeležijo mnogi mladeniči skupnega sv. obhajila. Po službi božji se podajo vsi mladeniči na slavnostni prostor pred gostilno mladega gostilničarja Konrada Reiter, ki ga je jako lepo ovenčal, pripravil toliko klopi, da so vsi sedeli ter izvrstno skrbel za potrežbo. Tu naenkrat zagrmí krasna »Mladeniška budnica« iz pevskih grl, mladenič Fr. Rožkar pa v iskrenih besedah otvori mladeniški Marijini zbor v imenu benediškega mladeniškega bral. društva in njegove mladeniške zveze ter pozdravi mladeniče iz lenarske dekanije in izven dekanije, zlasti še ogrsko-slovenske mladeniče. Pevci zapoje »Domovina mili kraj«, benediški mladenič Fr. Caf pa nastopi kot slavn. stni govornik. S krepkim glasom ponosno povdarja: Mi smo katoliški mladeniči. Kot taki proslavljamo danes Marijo, saj smo njeni vdani sinovi. Za katoliškega mladeniča ni lepše časti, kot je čast, da je Marijin sin. Marijin sin živi čisto in nedolžno, to pa najbolje v družbah Marijinih. In prav Marijine družbe bodo vzgojile slovenskemu narodu mož, kakoršnih on najbolj potrebuje. Biti pa moramo tudi vsak čas navdušeni slovenski mladeniči, ljubiti moramo svoj materni jezik in svojo domovino ter delati za njo napredek. V take nas vzgojujejo naše mladeniške zveze. Kot odločni narodnjaki se ne bomo klanjali sovražnikom, najmanj pa kakim gnjilim nemčurjem. Na nas se morajo uresničiti besede pesni, ki poje: Mi slovenski smo mladeniči — To je radost, naša slast: — Veri, domovini zvesti, — Njena slava, njena čast! Po tem pomenljivem govoru zapoje pevski zbor »Pesem slovenskih mladeničev.« Sedaj pa nastopi cela vrsta mladih geovnikov. Jak. Kovačič pozdravlja shod v imenu gornjeradgonskih mladeničev. Fr. Žmavec od Sv. Roperta izraža svoje veselje nad tem, da se je od nastopa »Štajerca« vzdramila širom južnega Štajerja mogočna mladeniška četa, katere se po pravici boji ptujski gerdun, ki bo z vso odločnostjo trebila ta in drugi plevel in delala za narod slovenski. Srčno pozdravlja navzočega voditelja mladine, gosp. Gomilšeka. Urbanski mladenič Novak povdarja, da se hvaležnega srca klanjajo slovenski mladeniči gorečim slovenskim duhovnikom, ki se za nje najbolj brigajo, ki vodijo mladeniško gibanje, pa morajo zato trpeti toliko zaničevanja od nasprotnikov. Pripoveduje tudi iz lastne skušnje, kako nasprotniki n. pr. Ptujčani hočejo Slovence s svojo nemščino storiti ne omikane, nego neumne, zakaj oni v vsakem šolarju, ki ga dobijo v svoje kremplje, hočejo zadušiti vsako ljubezen do materinega jezika in do slovenske domovine, kar nasprotuje naravnim in božjim zakonom. Zato pa proč z berilom, ki ga nam ponujajo, da bi nas pokvarili in storili odpadnike, omiko pravo: katoliško-slovensko zajemajmo iz naših katoliških časnikov! Štelcar od Sv. Antona vnema mladeniče v kaj lepem govoru za geslo »Svoji k svojim!« Čestita Benedičanom na napredku. Prav, da se je naš shod tu priredil. Tukaj ne najdemo nemškutarjev, ki bi delali pri prihodu nam in našim zastavam zapreke, kakor se nam je lani zgodilo pri Sv. Trojici in še bolj pri Sv. Lenartu,

nikjer ni bilo zapaziti policajev ali »fajberrov« in njih brizgalnic, naperjenih proti nam, da bi nam branili vhod. To kaže, da smo danes prišli v resnici med naše ljudi, da smo med svojimi! Vendar so bili tisti lanski dogodki v nekem oziru nam v korist: mi smo se trdneje oklenili gesla »Svoji k svojim!« Ljudje, ki jih hranimo s svojim denarjem, so nas napadli, so nas opisavali po časnikih kot kake roparje. In kdo so ti? Največji nasprotniki vere in narodnosti naše. Prijatelji so edino še našega denarja. Tega pa jim ne nosimo več, podpirajmo naše ljudi, držimo se vsi gesla »Svoji k svojim!« Mladeniči so z burnim pritrditvijo obljubili, da bodo izpolnovali tovarišev nasvet. Šuc od Sv. Roperta priporoča v šaljivem nagovoru, naj bi se mladeniči brigali tudi za sadjerejo in sploh za vsestransko gospodarsko izobrazbo. — Poljanec od Sv. Antona kaj vneto in lepo razvija, kako bi naj bili mladeniči složni med seboj, složni zoper sovražnike, ki so liberalni Nemci, zlasti pa nemškutarji, katerih glasilo je »Štajerca«. V tej zadevi se je obrnilo že veliko na bolje. Spravljivost in složnost med fanti je lahko opaziti marsikje. To imamo zahvaliti našim netrudnim voditeljem, ki nam snujejo mladeniške zveze in Marijine družbe, prirejajo mladeniške shode ter tako dajejo priliko, da se mi mladeniči med seboj spoznavamo in čislamo, da se zavedamo kot sinovi jedne matere Slovenije in udje jedne družine. Sovraštvo med mladeniči ima svoj vir zlasti v grdem ponočevanju. Škodljivo je duši pa tudi znak neolikanosti. Komur je kaj za dobro ime, ne ponočuje. Zarotimo se danes, da ne bomo več po noči okrog tavalni, ne popivali čez mero in hudobni sejavec ne bo mogel raztrositi med naše vrste pogubnega semena: sovraštva, razdvojenosti in razcepljenosti, katera slabi našo moč. Vzajemni, složni, jedini, spravljivi hočemo biti v ljubezni vdani si pobratimi. V tem oziru naj ne bo nobene meje med občino, med župnijo, meja naj bo med slov. mladeniči na eni strani in med nasprotniki slov. ljudstva na drugi strani! Ferd. Geratič od Sv. Benedikta deklamuje lepo pesem »Dedova knjiga«, Al. Zemljič iz Gornje Radgone pa »Maščevanja dan«. Kaplan Gomilšek pravi, da moramo v smislu našega gesla: mi mladi, mi gremo naprej! res vsestranski napredovati v mladeniški organizaciji. Obstoječe mladeniške zveze naj vedno bolj cveto, kjer še jih ni, pa se naj ustanovijo. Treba je, da se pojavi vedno več mladeničev, ki bodo znali voditi zveze tudi sami. Po zvezah se bodo najbolj okrepila bralna društva. Kako naj ta delujejo po enotnem načrtu, se bodo posvetovali jeseni vsi odborniki teh društev v lenarskem okraju. Bližajočih se volitev naj se udeleži vsak mladenič-volilec, mladeniči naj bodo najživahnejši agitatorji. Bralna društva naj vsa pristopijo k »Zvezi«, žepni koledarček naj bi si omislil vsak zavedni mladenič. Slovenske gorice so vzbudile mladeniško gibanje, zato se morajo mladeniči v teh krajih pred vsem odlikovati v delavnosti. Uplivati moramo tudi na mladeniče na Ogrskem, ki so danes prvič v naši sredi, saj je mladeniško gibanje vseslovensko. Sedaj se oglasi Balaskovič od Sv. Antona: Svoje domoljubje kažimo v dejanju. To velja posebno glede prihodnjih volitev. Med nami naj ne bo izdajic! Bodimo pravi slovenski junaki! To pa bomo, ako bo srce naše verno in narodno obenem. P. Potočnik iz Gornje Radgone čvrsto deklamuje pesem »Bodočnost je slovanska«, Al. Zemljič pa »Stražniku ob meji slovenski«. Kot govornik se nastopi ogrsko-slovenski mladenič Janez Gabor iz Petanjca, župnijski tiziški. Ogrski Slovenci so bili ves čas predmet iskrenega pozdravljanja. Ko pa nastopi njih govornik, je ves zbor navdušeno zaklical: Živeli ogrsko-slovenski mladeniči! da so bili ti ganjeni do solz. Govoril je v krasnem prekmurskem narečju lepo, ognjevito. Ljubezen do vas nas je pripeljala semkaj kot zastopnike ogrskih Slo-

vencev. Navzoči smo tu z velikim veseljem. Naučili smo se od vas slovesno častiti Marijo. Slovenci so Marijin narod. Ponosno upamo povedati, da se ogrski Slovenci ne dajo premagati v čiščenju Marijinem in da, če je ogrskega kraljestva kraljica božja Mati, so Slovenci njeni najvernejši podložniki. Cerkev in polje odmeva slave Marijine: po celi državi se po tem da spoznati slovenska krajina. Danes smo združeni z vami, to smo si najbolj želeli. Naša današnja navdušenost bo med nami doma v Tišini začetek družbinega življenja, upamo, da vas bomo mogli kmalu pozdraviti na prvem shodu naše Marijine družbe. Širja domovina nas ločuje, a združuje nas naša ožja slovenska domovina in goreča ljubezen do nje in do maternega jezika. Te ljubezni nam nihče ne more vzeti. Čim večkrat smo z vami, tem mogočnejše čutimo tudi mi, da »sinovi Slave smo«. Pozdrav smo vam prinesli od svojih prijateljev, vaš iskreni pozdrav pa ponese s seboj, s seboj ponese tudi visoko čast do Matere božje in močno ljubezen do slovenskega jezika. Ko je končal vrli mladenič, dolgo ni hotelo ponehati burno odobravanje. Ta trenotek ostane gotovo vsem v najprijetnejšem spominu. Zid je podrt, mladeniško gibanje bo odslej vzbujalo naše mladeniče pod ogrsko krcno. — Prečitajo se došli pozdravi. Shod iskreno pozdravlja benediški mladenič Ciril Vrbnjak z vojaških vaj na Primorskem, nadalje Jakob Dvorsak, Karol Kocmut, Blaž Kovačič, roko-delci v Weizu na Srednjem Štajerskem. — Zbor se je bližal svojemu koncu. Še zapojejo pevci, ki so neumorno popevali med posameznimi točkami, pesem »Lepa naša domovina« in mladenič Rošk ar zaključi zbor s krasnimi besedami: Delajte odslej s podvojenimi močmi za svojo lastno srečo pa tudi za srečo slov. naroda. Zato blagoslovi dobri Bog vaše današnje romanje, vaše današnje sklepe, blagoslovi Bog naše skupno mladeniško delo, da bo Njemu v čast in rodu v prid! Po telesih narazen bodimo vedno edini v duhu, edini v ljubezni, edini v delavnosti in poštrevnosti! Take nas ohranjaj ljubi Bog, take nas čuvaj Marija brezmadežna! Bratje, zaključujoč današnji shod vam kličem iz dna srca: Bog z vami in Marija! — Vsi mladeniči sedaj zapojejo enoglasno velegrajsko himno in navdušeno zakličejo trikrat »živijo!« sv. Očetu in svitl. cesarju ter odkorakajo k večernicam, po katerih je izpregovoril še besedo v slovo kaplan Gomilšek. Mladeniči, v smislu vašega gesla naprej v ljubezni do Marije in do Jezusa, naprej v delu za nebesa, ki ga najložeje izvršujete v Marijinih družbah. S kora pa je zadonela pesem z odpevkom: Trdno kot skalo, kot hrast bomo stali, duše pogube bomo varovali. — Veličastni shod je bil dokončan in mladeniči so ganjenih src zopet v procesijah odšli na svoje domove. To je bil res krasen dan! Prerokovanja nasprotnikov se niso izpolnila. Vladal je vzoren red, prava bratska ljubezen je združevala mladeniče. Po gostilnah ni nihče zaostal. Tako dobri slovenski mladeniči slave Brezmadežno. tako se pripravljajo za bodočnost. Bog jih živi!

Društvena poročila.

Iz Laporja. Dne 28. avg. se je vršila v Laporju v lepo okrašeni, nalašč za veselico postavljeni utici, krasna veselica, katero so priredili vrli laporski fantje in dekleta. Na mnogovrstnem vzporodu je bilo razun godbe, petja in deklamacij tudi dve gledališki predstavi »Dr. Veznal in njegov sluga Štipko Tiček« in »Vaški skopuh«. Zanimanje za veselico osobito za gledališke predstave je bilo tem večje, ker se je izvedelo, da bodo igrali sami domači, kmetski fantje. Nestrpno se je že čakalo dneva veselice, ker smo bili vsled raznih zaprek dvakrat prisiljeni isto preložiti. In res se je zbralo nad 500 najodličnejših gostov iz vseh bližnjih krajev, posebno veliko seveda kmetov, a tudi vsi drugi sloji so bili častno zastopani. Navdušeno je

vse pozdravil v imenu laporske zavedne mladine naš vrli veleposestnik Mlakar. Ko smo že z največjim občudovanjem zrl, kako prosto in lepo so fantje predstavljali gledališke igre, presenetil nas je nastop mešanega in možkega zbora. Toliko lepih, zvokih glasov združenih pod spretnim vodstvom jurista Ašiča je kar očaralo mnogoštevilno občinstvo. S takim zborom se pač lahko nastopi povsod, kar bi bilo želeli. Tudi deklamacijam je sledilo burno ploskanje. Da smo se pa tudi drugače prav srčno zabavali, zato je skrbelja šaljiva pošta, boj s korijandoli in sladko vince Vehovar-jevo. Pri prosti zabavi zahvaljeval se je prireditelj g. jur. Ašič najsrčneje vsem, ki so pripomogli, da se je veselica obnesla tako imenitno, in pozivljaj posebno fante, naj ostanejo vedno tako navdušeni za milo slovensko domovino tudi pozneje kot samostojni kmetje. Navdušeni živio klici slišali so se kakor prisega vrlih mladeničev, da ostanejo vedno zvesti sinovi majke Slave. Do vrhunca pa je priklopelo navdušenje, ko je nastopil g. jurist Zevnik in pozdravljaj v poljudnih in navdušenih besedah došle goste posebno v tolikem številu došle kmete. Na slovenski zemlji naj bo slovenski kmet gospodar, Nemeč samo ljub gost nam naj bo, z nemčurjen in lažnjivim Štajercem pa proč, proč!!! Burni živio- klici niso hoteli ponehati in upamo, da je marsi kateri, ki tako rad škili na nemčursko stran, prišel do prepričanja, da takšno navdušenje ne more ostati brez končnega vspeha. V to pomozi Bog!

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Gotovo je že znano našim čitateljem, da smo si pred kratkim ustanovili izobraževalno društvo. Ker pa nič več o njem ne slišimo, ne vemo, ali še sploh obstoji, ali se je že razdružilo ali pa je samo vsled svoje nedelavnosti povzročilo, da sploh nič ne vemo o njem. V sosednih župnijah se prirejajo veselice v prid društva, a pri nas je vse zaspalo. Čas bi že bil, da bi se nabavile raznovrstne knjige, da bi imeli naši udje kaj čitati in se izobraževati, kakor je namen našega društva. Radovedni smo, kdo je te zasplosti kriv? Drugič kaj več. — Tih opazovalec.

Od Sv. Marka niže Ptujja. Kdor je poznal Markovčane pred leti, vračal se je vesel in iznenaden v nedeljo, dne 28. avgusta iz Velikega gaja. Lep pogled je bil na navdušene obraze velike množice domačinov in gostov. Skoro vsaka hiša je imela zastopnika na veselici, gostov pa je prihitelo nad 200 med Markovčane, največ domačih ptujskih prijateljev, potem pa iz Maribora, iz vseh sosednih far in mnogo tržanov iz Središča. Markovsko »Bralno društvo« je slavilo svojo desetletnico in nam podalo veselico, kake še na ptujskem polju ni bilo, kar pomnimo. Vsa čast Markovčanom! Videli smo tega dne, kako trdne so že te vasi spodnjega polja. Zdi se nam, da bodo Markovčani dobra narodna straža pred nemčurkim Ptujem. Veliko zaslug za domačo pesem ima markovski organist g. J. Kegl. Mnogo let si že vzgaja pevske zборе, moški in mešani zbor. Le naprej, naj se razlega lepa naša pesem po ptujskem polju! — Posebno pa nas je iznenadila igra »Doktor Veznal in njegov sluga Štipko Tiček«, ki je zbudila stokrat splošen smeh in prisrčno veselost. Gostje niso mogli igralcev prehvaliti. Igrali so sami domači mladeniči, ki je poplačamo za trud najbolje, ako jim povemo sodbo mestnih gledalcev, ki še niso videli nikjer kmečkih sinov tako dobro igrati. Fara, ki ima tako imeniten in zaveden naraščaj, mora imeti lepo bodočnost, kakor jo je želel Markovčanom g. prof. dr. Anton Jerovšek v navduševalnem govoru. V gaju je vladalo živo veselje. Dijaki so tamburali, pesmi so donele do noči. Hvala vsem, ki ste pripomogli do tako lepega uspeha, do tako vselega narodnega dneva. Hvala vsem gostilničarjem za dobro postrežbo, damam, dekletom, dijakom in vsem za pomoč, posebno pa posestniku Lahu, ki je blagohotno prepustil lepo zemljišče, svoj gaj za veselico. Bog živi vse narodne Markovčane!

Bralno društvo na Dobrni obhaja dne 18. septembra svojo desetletnico. Društvo je v teku svojega obstanka tako vrlo napredovalo, da zamore s ponosom zreti na ves čas svojega obstanka. Podrobni vsopred prihodnji!

Gospodarske drobtinice.

Nekaj o sadjoreji.

Piše Goričan, potovalni učitelj.

(Konec.)

Treba je porabiti in izkoriščati vsako priložnost, kjer bi se dalo kaj koristnega slišati in videti.

Pisca teh vrst je nastavljal deželni odbor za kmetijskega potovalnega učitelja za okraje: Maribor desni breg, Marenberg, Sl. Gradec, Šoštanj, Vransko, Gornjigrad, Celje, Lasko, Konjice in Sl. Bistrica.

Vsakovrstna društva, občine, tudi posamezniki, če jih je več skupaj, ga lahko pokličejo brez vseh stroškov, da jim prednaša in da se z njim lahko pogovorijo o eni ali drugi gospodarski zadevi. Čeravno kmet že nima bog zna kakšni hasek od takih prednašanj, pa škode gotovo nima. Če pride in se zanima za takšne reči, s tem pokaže, da je že prišel do prepričanja, da bi se pa le kaj naučil in kaj slišal, kar bi mogel uporabiti. S tem pa pokaže, da je že sprevidel, da še ne zna vsega.

Ravno to, da naši kmetje mislijo, da vejo vse, kar jim je treba, da jih sploh nikdo podučiti ne more, ker oni sami vse najbolje znajo, je krivo, da kmetskemu stanu tako trdo in slabo gre. Kdor sam sebe za najbolj prebrisanega ima, tistega se najlaže goljufa.

Če bi kmetje vse znali, kar stan od njih zahteva, tedaj bi morali biti vsi srečni in premožni. Saj veste, kako gre na svetu: Si bogat, tedaj si tudi prebrisan — si revež, tedaj veliaš kot bedak, čeravno si v istini najbolj bistroumna glavica.

Kmetje, prvi cilj vašega delovanja naj bo, priti ob svoji moči, s poštenim delom do blagostanja. Pa boste rekli, to bi že hoteli, pa kje je pot, ki nas dovede do blagostanja. Nato vam samo odgovorim: Kjer je trdna, železna volja, tam se najde tudi pot, ki vede do zaželjenega cilja — kadar že ni prepozno! Na svidenje!

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

kot primes vsak-

dani kavni pijači.

04.176

Društvena naznanila.

»Bralno društvo v Veržeju« priredi v nedeljo, dne 11. septem. veselico s petjem, deklamacijami in veseloigro »Idealna tašča«. Slavni »Murski Sokol« bo pred tem uprizoril javno telovadbo na trgu, za kar se bo med cenj. občinstvom pobiralo prostovoljne doneske. Vstopnina za dva dela veselice je za sedeže 1. in 2.

vrsta 50 h, za nadaljne vrste 40 h, stojišča pa 30 h. Nato bo prosta zabava v gostilni g. Fr. Rožmana. Pri veselici svira domača godba. — K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Tamburaški zbor v Vuhredu priredi dne 11. kimovca v prostorih g. Sgerma veselico s tamburanjem, petjem in igro „Kmet Herod“. Začetek ob 6. zvečer. Vstopnina 40 vin. Vstopnice bodo kolekovane z narodnim kolekom.

Kat. podporno društvo v Celju ima v nedeljo, dne 11. sept. ob pol 9. uri predpoldne v opatiji svoj redni občni zbor s sledečim vzoredom: 1. Pozdrav predsednika, 2. poročilo blagajnika in tajnika, 3. naveti. V slučaju nesklepnosti se vrši v 14 dneh novi občni zbor, ki sklepa pri vsakem številu društvenikov. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

V Vidmu bo prihodnjo nedeljo, dne 11. septem. popol. ob 8. uri vrtna veselica pri gospej Podjedovi na korist tamošnjemu šolskemu loterijskemu zakladu. Nastopil bo videmski tamburaški zbor, peli bodo vrli krško-videmski pevci in pevkinje ter se bo slavnemu občinstvu v zabavo ponujalo marsikaj kratkočasnega. Vstopnina 40 vin.

Sloven. društvo „Domovina“ v Gradcu priredi dne 18. t. mes. ob 4. uri popol. v gostilni „zum wilden Mann“ Jakominigasse 8, veselico s petjem, tamburanjem in gledal. predstavama „Vaški skupuh“ in „Njegov maček.“

„Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Slov. Bistrici ima dne 8. sept. ob 4. uri popol. svoj občni zbor v posojilniških prostorih v Slov. Bistrici. Po končanem zboru bo vrtna veselica z godbo, tamburanjem in petjem v prid družbe. Sodelujejo iz prijaznosti slavno učiteljsko društvo za slov. bistriški okraj, bočki šramelji itd. Ker se gre za prekorsno družbo sv. Cirila in Metoda in ker ne bo letos v Slov. Bistrici nobene druge veselice, vabi k prav obilni udeležbi — odbor.

Prostovoljno gasilno društvo v Okoslavcih ima v nedeljo, dne 18. t. m. tombolo v prostorih Andraž Jurkovičeve gostilne v Okoslavcih. V slučaju neugodnega vremena se tombola preloži. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Citalnica v Brežicah priredi v nedeljo, dne 11. septembra t. l. gledališko igro „Deseti brat“ ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Narodn. doma. Ker je ta igra

ena izmed najlepših slovenskih narodnih iger, bo gotovo udeležba mnogoštevilna. Cene so sledeče: sedež prve vrste (fotelj) 2 K 50 v, sedež druge vrste 2 K, sedež tretje vrste 1 K, stojišča po 80 v. Vstopnice se dobivajo v trgovini g. A. Umeka v Brežicah in zvečer pri blagajni.

Listnica uredništva. G. Pustišek v Zdolu: Takih opisov ne prinašamo, torej tudi tokrat ne moremo opustiti te navade. Pozdravljeni! — Velenje: Tokrat zaradi pomanjkanja prostora nemogoče. Prihodnjič! — Središče: Zalostno, a ne spada v političen list! — Slavko: Hvala! — Sv. Peter: Predolgo in premalo prostora, torej prihodnjič! — Gorišnica pri Sv. Marjeti: Za to številko prepozno! — Sv. Peter: Tokrat ni bilo mogoče zaradi pomanjkanja prostora. — Hajdina: Istotako!

Loterijske številke

Trst 3. septembra: 17, 62, 32, 73, 65.
Linc 3. septembra: 43, 76, 15, 48, 29.

Za trgovce!

Najlepši prostor za trgovino v Celju, štacuna v hiši „Posojilnice“ na oglu rotovške in graške ulice, v katerih se ves promet v Celju koncentruje, se oddaja v najem s 1. novembrom t. l.

Natančnejši pogoji se izvedo pri ravnateljstvu „Posojilnice“ v Celju.

651 2-1

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osebito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žleznih boleznih, ublažujejo katar, urejajo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo valike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehladu. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb,** zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto: 1 ducoat (12 steklenic) 4 K. 4 ducoate (48 steklenic) 14-80 K. 2 ducoata (24 steklenic) 8 K. 5 ducoatov (60 steklenic) 17- K. 3 ducoate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato na vajah samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vpehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanič, seljak itd. **Ustanovljena 1. 1360.**

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 10-4

Zdravje je največje bogastvo!

Razprodaja blaga.

657 1-1

Dne 12. eventuelno 13. septembra t. l. dopoldne ob 9. uri se bo vršila v Mariboru Gosposka ulica, razprodaja manufakturnega blaga iz trgovine Matevža Stergar v vrednosti 18.900 K.

Razprodaja se bo vršila v partijah v vrednosti po 200 do 800 K ter se mora najvišji ponudek takoj plačati.

Natančnejša pojasnila daje v uradnih urah oskrbnik konkurzne mase

dr. Franjo Rosina,

Maribor, 25. avgusta 1904.

odvetnik.

Mož, ki je izgubil dne 9. julija na cesti proti Ptujju denar, naj se zgłosi pri Kn.-šk. župnijsk. uradu Sv. Marka niže Ptujja.

658 1-1

Proda se.

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 426 51-12

Zgotovljene obleke, za dečke in moške, prodaja Jožef Vertnik, krojač in posestnik v Spodnji Novivasi, od sedaj naprej vsako nedeljo in praznik po prav nizki ceni v Totovi hiši na glavnem trgu v Slov. Bistrici. 618 3-3

Novo sode od 30 do 700 litrov prodaja sodarna Feliks Schmidl v Mariboru. 636 7-2

Majhno posestvo se prodaja, nova hiša, dve lepi njivi, sadonosnik in vrt za zelenjavo, zelo pripravno za vsakega obrtnika. Franc Ojnik, sedlarski mojster v Ivanjševcih, p. Radgona. 641 3-2

Vinski sodi, potem več molznih krav se prodaja v stolnem župnišču v Mariboru. 649 2-2

Velika vila in mala hiša, obe z vrtom za zelenjavo in sadonosnikom, vodovod, stanovanja za penzioniste, vila je tudi za gospodo (Herrschaften), hiša pa za profesorje zelo sposobna, se prodaja. Več pove Anton Merčun, Maribor, Weinhangasse. 647 8-2

Vinograd z viničarjijo in prešo, lepa klet, lep sadonosnik z vsem pridelkom, okoli 4 orale, niti pol ure od Maribora, se po ceni prodaja. Vpraša se v Mariboru Tegetthoffova cesta št. 71, na dvorišču. 656 2-1

Odda se.

Stanovanje se odda takoj v prijaznem trgu Studence pri Poljčanah z 2 sobama, kuhinjo in jedno posodo. To stanovanje je posebno pripravno za kakega vpkojenega duhovnika ali učitelja. Več se izve pri kraj. šolskem svetu v Studencih. 634 2-2

Proste službe.

Črevlar, samostojen in dobro izučen, se išče za eno občino, v koji je mnogo dela in nobenega izučenega črevlarja. Kje, pove upravništvo. 590 6-5

Pridnega učenca sprejme takoj Alojzij Pinter, trgovec z mešanim blagom, v Slov. Bistrici. 610 3-3

Mežnar, dobro izučen, z dobrimi spričevali, samec, vujen vsakega dela, želi službe v kako župnišče, kjer bi opravljal tudi druga dela. Naslov pri upravništvu. 652 2-1

Organista in cerkovnika

služba se odda pri župni cerkvi sv. Mihela pri Šoštanju s 1. novembrom t. l. Prošnjiki morajo biti izurjeni Ceciljanci, zmogni osnovati in voditi moški in mešani pevski zbor. Oženjeni in tenoristi imajo prednost. Dohodki od 1400-1600 kron, prosto stanovanje, štiri sobe, vrt, gospodarsko poslopje in zemljišče, da se lahko redi krava in tri svinje. Organist mora imeti stalnega, dobro izurjenega doroslega mežnarja. Od obeh se zahteva trezno, vzgledno kršč. vedenje in točnost v službi. 658 3-1

Za cerkv. predstojn. župne cerkve sv. Mihela pri Šoštanju, dne 1. septembra 1904.

Iv. Govedič, župnik; Iv. Zupan, Jan. Koren, cerkv. ključarja.

Spretna kuharica v srednih letih išče službe; gre tudi v župnišče. M. K. poste restante, Radgona. 614 3-3

Učenca iz poštene hiše sprejme Anton Kolar, pek v Vitanju pri Celju. 638 2-2

Gospodinja, pridna, vajena vsakega dela, išče službe — gre tudi v župnišče. Naslov pove upravništvo lista. 618 3-3

Učenca sprejme Matija Hočevar, ključavničar na Ragoznici pri Ptujju. 635 2-2

En kovač, 1 kolar, 1 vrtilar, vsi trije oženjeni, se sprejmejo. Vpraša se pod naslovom g. Siegmund vitez pl. Micevsky, pošta Gornja Rieka kod Novog Marofa, Hrvatska. 646 2-2

Krojaškega pomočnika, pridnega, za sejmsko belo, takoj sprejemem. Jožef Verdnik, kroj. mojster v Spodnji Novi vasi pri Slov. Bistrici. Delo je celo zimo. 648 2-2

Viničar, vesten in z dobrimi spričevali s 3 delavskimi močmi se takoj sprejme. Dobro je, če so izurjeni v sadenju ameriških trt. Imajo prosto stanovanje, drva, njiv za 5 ljudi preživeti in pa 80 gl. na leto. — Jurij Pevec, gostilničar in pek na Ljubnem. 654 2-1

Razno.

Pridni dijaki se sprejmejo na stanovanje. Färbergasse št. 3, vrata 9. 625 3-3

Dijake sprejme vdova na posebno sobo, Augasse št. 5, vrata 18, II. nadstropje. 628 4-8

2 dijaka se sprejmeta na stanovanje, kjer se jima tudi pri učenju pomaga. I. Weixl, nadučiteljeva soproga, Zofijini trg št. 3, II. nadst. 632 3-2

Dijaki se sprejmejo na hrano in stanovanje v bližini vseh šol. Lepa, zračna soba, dobra domača hrana ter ostro nadzorovanje. Naslov pri upravništvu. 647 3-2

Dijake sprejme na stanovanje in hrano brez obeda za 10 gl. — Lujiza Sivka, vdova poštnega uradnika v Mariboru, Domplatz 2. 653 1-1

Dijaki se sprejmejo v vse oskrbljevanje. Naslov pove upravništvo. 655 2-1

Otvoritev gostilne! Na desnem kraju dupliškega broda sem odprl lepo narodno gostilno, kjer bom točil dobro domače vino iz lepih Slovenskih goric in izvrstno pivo pa tudi vsakovrstna jedila. Slovenci in Slovenke, svoji k svojim! — Anton Pezdicek (Mahar), gostilničar v Dogošah. 652 2-1

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol Worsche

„pri solncu“

„pri solncu“

Gospodarska ulica št. 10 **Maribor**

Maribor Herrengasse Nr. 10

katera priporoča slavn. občinstvu svoje letne in jesenske novosti, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in le izberi, po izredno najnižji ceni.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg stane gl. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinejše vrste, gladki, črni, rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste suknenege blaga.

Lepa, pristna volna za žensko obleko gl. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinejše vrste v najnovejših modnih barvah; izvrstni lepi svileni robci za na glavo od gl. —.65, —.80, —.90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinejše vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradna za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gl. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od gl. —.90 naprej, prti, servijete, brisače, vsakovrstno opravo in mnogo drugega. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Trgovina obstoji že 36 let.

Trgovina obstoji že 36 let.

Prodaja barv, lakov in firnisa

v Mariboru, Tegetthoffove ul. 33.

priporoča za poletje 1904 barve za beljenje, katerih ne obledi ne voda ne sonce, slikanje v vseh barvah, kakor tudi vsakovrstne zemeljske in kovinske barve, najfinejše ribane oljnate barve, lake, firnise, emalj barve, Bernstein-oljnati lak za tla, olje za prah, olje za stroje, karbolinej, žgano smolo (ter), mavec, cement, apno, kakor tudi vse druge v to stroko spadajoče predmete.

Prodajam 2000 kom. starih vzorcev za slikanje sten (Wandpatronen), komad po 5 kr. 541 6-5

Franc Kolar,

slikarski in pleskarski mojster.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1.20 gl. z navodilom vporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonvalescentnim, bolnim na želodcu in oslabelem na krvi. Steklenica 1.50 gl. — Pri naročitvi 4 steklen. pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Q u a n d e s t, trgovcu v Mariboru, gospodarska ulica in v Mozirju pri Martinu Š u s t e r. 526 52-47

S parno silo obratovana

tovarna za glinske izdelke

420 8-8

v Račju

priporoča svojo veliko zalogo vsega v njeno stroko spadajočega blaga, kakor zidne opeke, izdelane z roko ali pa na strojih, votle zidne opeke, opeke za oboke, lončenih cevi za drenažo, na strojih izdelane strešne opeke, patentirane zarezne opeke, plošč za tlakanje. — Blago izvrstno, ker je napravljeno iz najboljših, s stroji obdelane gline. ● ● Cene nizke!

Praktični in zobo-zdravnik

dr. Janko Ser nec

se je vrnil zopet in ordinira od 12. septem. naprej v celjskem Narodnem domu od 8. do 10. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne.

657 1-1

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31 16 17

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za poslopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinejšega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zastoj!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

Karol Kociančič

418 5-4

kamnoseški mojster v Mariboru

Schillerstrasse 25

se priporoča v izvrševanje vseh cerkvenih del, grobov, nagrobnih kamnov in stavbinskih del, podob in ornamentalno-kiparskih del, kakor tudi popravila na istih. — Vzorci in proračuni.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4%, ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladotnih otrok in varovancev.

Stanje hranil. vlog nad 18 milijonov K. Rezervni zaklad nad 550.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

320 9

na Mestnem trgu

z raven rotovža

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4¹/₂% na leto. Z obrestmi ared pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 92 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z vsemi obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4¹/₂% do 5%.